

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15CoCsp/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616208415
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1616208415.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., IČO: 31 318 916, Bratislava, Štúrova č. 5, proti žalovanému: Q. F. , narodený dňa XX.X.XXXX, trvale bytom L., Q. č. XXX/XX, o zaplatenie sumy 3.531,06 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3. októbra 2019, č.k. 7 Csp 152/2016-71, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 3. októbra 2019, č.k. 7 Csp 152/2016-71,
- vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, p o t v r d z u j e ,
- vo výroku, ktorým priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 66,36 %, m e n í tak, že žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 66,36 %.
- II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 3.10.2019, č.k. 7 Csp 152/2016-71, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.698,48 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 1 % ročne zo sumy 3.531,06 € od 30.9.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 66,36 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 6.10.2016, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5.648,80 € pozostávajúcej zo zostatku nesplatennej istiny úveru ku dňu 29.9.2016 v sume 3.531,06 €, úrokov v sume 1.936,34 €, úrokov z omeškania ku dňu 29.9.2016 v sume 52,84 €, poplatkov v sume 128,56 €, spolu s úrokom vo výške 18,10 % ročne z istiny 3.531,06 € od 30.9.2016 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 3.531,06 € od 30.9.2016 do zaplatenia i náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.5.2013 bola medzi ním a žalovaným uzatvorená zmluva o poistenom OTP REFINANC EXPRESE č. XXX/XXXX/XXSU, na základe ktorej poskytol v prospech žalovaného bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 3.600,- €. Žalovaný sa úver zaviazal vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky podľa uvedenej zmluvy o úvere s tým, že úver bol poskytnutý za pevnú úrokovú sadzbu ku dňu podpísania zmluvy o úvere vo výške 17,30 % ročne so zľavou 0,2 % ročne a 0,8 % ročne za podmienok podľa čl. I bodu 2, ods. 2 a ods. 3 zmluvy o úvere. V zmluve o úvere bola konečná splatnosť úveru dohodnutá na deň 6.5.2020, pričom sa žalovaný zaviazal splácať istinu úveru spolu s úrokmi v 83 mesačných splátkach, keď 1. až 82. splátka mala byť vo výške 78,52 € a 83. splátka vo výške 78,- €; splátky boli splatné k 6. dňu v mesiaci. Žalovaný po poskytnutí úveru uhradil na splátkach celkovo sumu 314,01 €, z čoho suma 68,94 € bola započítaná na istinu, suma 202,09 € na úhradu úrokov, suma 0,04 € na úhradu úrokov z omeškania a suma 42,94 € na úhradu poplatkov. Vzhľadom k tomu, že žalovaný nesplácal úver v súlade s uzavretou zmluvou o úvere, listom zo dňa 20.11.2014 ho vyzval na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti, listom zo dňa 9.4.2015 mu oznámil, že vyhlasuje

úver za predčasne splatný a zároveň ho vyzval k úhrade celého záväzku do 10 dní odo dňa doručenia vyhlásenia. Úver bol vyhlásený za predčasne splatný s účinnosťou ku dňu 18.5.2015. Nesplatená istina úveru vo výške 3.531,06 € predstavuje poskytnutý úver v sume 3.600,- € mínus 68,94 €, ktorá suma bola započítaná na úhradu istiny. Suma úroku z úveru vo výške 1.936,34 € predstavuje jeho výšku 17,30 % ročne (od 7.2.2014 vo výške 18,10 % ročne) počítaný z istiny 3.531,06 € od 7.10.2013 (deň po poslednej uhradenej splátke) do 29.9.2016 a ku dňu 18.5.2015 (deň nadobudnutia účinnosti odstúpenia od zmluvy) predstavuje sumu 1.036,02 €. Suma 52,84 € predstavuje úrok z omeškania vo výške 5 % ročne (od 7.2.2014 vo výške 1% ročne) účtovaný zo súm neuhradených splátok a následne zo zosplatennej istiny od 7.10.2013 do 29.9.2016. Ďalej si uplatnil poplatky vo výške 128,56 €, ktoré pozostávajú z poplatkov za dve upomienky po á 25,- €, spolu v sume 50,- € a poplatkov za zabezpečenie poistenia účtovaného za obdobie od novembra 2013 do januára 2014, t.j. 3,86 € x 3 mesiace (suma 11,58 €) a obdobie od februára 2014 do júna 2015, t.j. 3,94 € x 17 mesiacov (suma 66,98 €).

2. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil riadne predvolaný žalovaný, ktorý sa nevyjadril ani k žalobe; vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav veci. Zo zmluvy o úvere zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o poistenom OTP REFINANC EXPRESE dňa 10.5.2013, č. XXX/XXXX/XXSU, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi spotrebiteľský úver v sume 3.600,- € pri pevnej úrokovej sadzbe vo výške 17,30 %, ročnej percentuálnej miere nákladov vo výške 22,97 %, celkovej čiastke, ktorú má dlžník zaplatiť podľa údajov platných v čase uzavretia zmluvy v sume 6.784,13 € a priemernej RPMN nákladov na príslušný spotrebiteľský úver vo výške 18,86 % s tým, že úver bol splatný v 83 splátkach so splatnosťou prvej splátky dňa 6.7.2013 a následne vždy 6. deň v mesiaci so splatnosťou poslednej splátky a konečnou splatnosťou úveru dňa 6.5.2020; zároveň bol dohodnutý poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,50 € za mesiac zúčtovaný v deň anuitnej splátky a poplatok za zabezpečenie poistenia vo výške 3,86 € zúčtovaný mesačne v deň anuitnej splátky. V obsahu zmluvy boli ďalej v článku 5 bod 2 dohodnuté poplatky za prvú upomienku vo výške 25,- €, každú ďalšiu upomienku vo výške 25,- €, zmenu zmluvných podmienok vo výške 65,- € a nedočerpanie úveru vo výške 3 % z nedočerpanej čiastky úveru, keď súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky. Veriteľ listom zo dňa 20.11.2014 vyzval dlžníka na splatenie záväzku po lehote vo výške dlžnej čiastky 1.152,86 € najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia výzvy, ktorú si žalovaný neprevzal v odbernej lehote. Listom zo dňa 9.4.2015 veriteľ vyhlásil úver za predčasne splatný ku dňu 7.4.2015, uplatnil si nároky na úhradu istiny v sume 3.531,06 €, úrokov v sume 993,64 €, úrokov z omeškania vo výške 4,28 € a poplatkov v sume 120,68 €. Účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy, zásielka bola doručená dňa 7.5.2015 podľa článku VIII bod 5. všeobecných obchodných podmienok, t.j. dňom kedy bola vrátená nedoručená zásielka žalobcovi; účinnosť odstúpenia nastala potom dňom 18.5.2015.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, ods. 2, § 504, § 506 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, ods. 2, § 2 písm. d/, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., dôvodiac čiastočnou dôvodnosťou žaloby. Uviedol, že nebolo sporné, že strany uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zároveň podľa zákona č. 129/2010 Z.z., preto predmetnú zmluvu posudzoval podľa týchto predpisov a zároveň posúdil, či sú jednotlivé nároky žalobcu v súlade s týmito právnymi predpismi i súdnou praxou. Zmluva je v súlade s právnymi predpismi, pričom bolo nesporné, že žalovanému bol podľa zmluvy poskytnutý bezúčelový spotrebný úver a žalovaný nedodrжал podmienky zmluvy, pretože tento úver prestal riadne splácať, čím sa stal úver ku dňu 18.5.2015 predčasne splatným. Z uvedeného dôvodu je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi zosplatenú a neuhradenú časť istiny v sume 3.531,06 €, sumu riadnych úrokov v sume 1.036,02 € (za obdobie od 7.10.2013 do 18.5.2015, t.j. do dňa účinnosti predčasnej splatnosti úveru), ako aj poplatky v celkovej sume 78,56 Eur € za zabezpečenie poistenia, nakoľko mal preukázané, že tieto poplatky boli riadne dohodnuté v zmluve. Žalobu zamietol v časti o zaplatenie poplatkov v sume 50,- € titulom poplatkov za upomienku, pretože jeho dojednanie v zmluve o úvere je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Upozornenie dlžníka na nesplnenie záväzku je činnosťou veriteľa, ktorou sleduje predovšetkým svoj cieľ na riadnom a včasnom splnení záväzku, aj keď nemožno prehliadnuť, že tak robí aj v záujme dlžníka (ktorému sa v prípade súdneho vymáhania jeho dlh zväčšuje). Nejde o zákonnú povinnosť veriteľa a ak sa napriek tomu rozhodne takto postupovať, poskytovať takúto službu, nemôže ísť o zárobkovú činnosť. Akceptovateľným by bolo uplatnenie nevyhnutných výdavkov

vzniknutých v súvislosti s napomínaním dlžníka, napr. poštovné. Primeranosť poplatkov je vyžadovaná aj v zmysle zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách (napr. § 43 ods. 6, § 44 ods. 1). Žalobca si uplatnil poplatok za dve upomienky, pričom doložil výzvu zo dňa 20.11.2014 a dňa 9.4.2015 (č.l. 31, 34 spisu) spolu s dokladom o doručovaní (č.l. 32, 33, 35, 36 spisu), z ktorého je zrejmé, že poštovné na túto zásielku bolo vo výške 2 x 1,40 €. Poplatok za upomienku vo výške 25,- € nie je vo vzťahu k nákladom na vyhotovenie takejto upomienky (1,40 € poštovné + náklady na vyhotovenie upomienky) primeraný. Zmluvný úrok prevyšujúceho priznanú sumu 900,32 € (žalobca si celkovo uplatnil úrok vo výške 1.936,34 €) vypočítaný z istiny (3.531,06 €) za obdobie od 19.5.2015 (po zosplatnení) do 29.9.2016 a kontinuálny zmluvný úrok vo výške 18,10 % ročne z istiny vo výške 3.531,06 € od 30.9.2016 do zaplataenia, ktorý si uplatnil žalobca, zamietol z nasledovných dôvodov. Ako už konštatoval, právny vzťah medzi sporovými stranami posudzoval ako spotrebiteľský vzťah upravený zákonnými ustanoveniami zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka (zmluva - hmotnoprávne ustanovenia - zmluvný typ) s ostatnými nárokmi upravenými špeciálnym zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľských úveroch i v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka nad rámec obligátnych ustanovení zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka. Ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré upravujú zmluvný typ - úver, ustanovujú pre prípad omeškania s vrátením úveru sankciu, právo veriteľa odstúpiť od úverovej zmluvy, a to v prípade, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 21.4.2015, sp.zn. 3 M Cdo 14/2014, ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Jednoznačne uplatnenie práva na predčasnú splatnosť úveru podľa § 506 Obchodného zákonníka nemôže priniesť veriteľovi nepriaznivejší výsledok spočívajúci v strate nárokov, ktoré doposiaľ nadobudol zo zmluvného vzťahu, najmä ak podľa výslovného znenia právnej normy má právo požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Pri tejto povinnosti však s poukazom na úpravu vzťahu so spotrebiteľom je potrebné prehodnotiť aj doterajšiu judikatúru k povinnosti veriteľa vrátiť istinu s úrokom po splatnosti celého úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že ustanoveniami obchodného práva sa spravujú len základné právne inštitúty a výklade právnych noriem a záväzkov v pochybnostiach v prospech spotrebiteľa, má za to, že § 506 Obchodného zákonníka, ale aj § 502 a § 503 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka je potrebné vykladať tak, že veriteľ má právo na zaplataenie zmluvných úrokov počas trvania zmluvného vzťahu, teda buď počas trvania zmluvy alebo do mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedenému nasvedčuje skutočnosť, že zmluvné úroky z úveru sú základnou náležitosťou tohto inštitútu, teda trvajú počas existencie zmluvy, jej účinnosti ako aj z dôvodu, že sú splatné spolu so splátkami, prípadne na konci lehoty na vrátenie prostriedkov (prípadne aj ku koncu roka). Ak teda dôjde k odstúpeniu od zmluvy, nastupujú účinky ex tunc, teda nároky na splatné úroky a iné zmluvné nároky nezanikajú, ale nemožno po ukončení zmluvného vzťahu požadovať ďalšie nároky zo zmluvy, ktorá zanikla, t.j. aj ďalšie splácanie úrokov. Ak by pripustil takúto možnosť, tzn. existenciu nároku na zaplataenie zmluvných úrokov po mimoriadnej splatnosti úveru (príp. po zániku zmluvy), takýto nárok by prislúchal popri úroku z omeškania z celého nároku (zosplatneného úveru), čo by neúmerne obohacovalo veriteľa, avšak nebolo by zrejmé, kedy sú úroky splatnými z hľadiska aj prípadného premlčania, teda či ku koncu kalendárneho roka, pri plnení a podobne. Fakticky by nárok na úhradu úrokov nebolo možné premlčať (§ 116 ods. 3 Občianskeho zákonníka), pretože by nejestvovala ich splatnosť. Úroky sa podľa citovaného ustanovenia premlčujú za tri roky po ich splatnosti, aj keby ešte nebol premlčaný nárok na vrátenie istiny (napr. úroky splatné z určitej splátky). Ak by sa premlčanie úrokov po zosplatnení (§ 506 Obchodného zákonníka) v zmysle judikatúry vzťahovalo k premlčaniu nároku na vrátenie istiny, tak celá konštrukcia by nedávala zmysel, pretože úroky je potrebné považovať za príslušenstvo podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré je možné oddeliť a previesť, takže musia byť schopné aj samostatného osudu ako peňažná pohľadávka a musia byť vyjadrené aj dobou splatnosti. Je nepredstaviteľné, aby v prípade premlčania nároku za vrátenie (zaplataenie) istiny zanikol aj nárok na úroky, ktoré vznikli do okamihu premlčania istiny, ktoré napr. mohli byť aj samostatne postúpené. Naopak právnu istotu do vzťahu vznáša presne určená splatnosť úrokov ukončením zmluvného vzťahu, pretože po ukončení zmluvného vzťahu nastupuje naopak sankcia pre omeškanie dlžníka s peňažným plnením v podobe úrokov z omeškania, t.j. právo veriteľa požadovať vrátenie všetkých splatných nárokov, istiny, vrátenie sumy dosiaľ splatných úrokov a poplatkov. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.6.2015, sp.zn. 6 Co 190/2014, podľa ktorého splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho

povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav, tzv. výhody splátok, je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval akoby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, nakoľko by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradi k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a ods. 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednaná dovolával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadením vlády alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka. Domnieva sa potom, že ak by mal veriteľ právo nie len na úroky z omeškania, ale aj zmluvné úroky, nebolo by v jeho záujme čím skôr vymôcť nárok na vrátenie požičaných prostriedkov, pretože by inkasoval ďaleko viac ako keby tieto prostriedky poskytol inému dlžníkovi, a to aj keby nedošlo k zmene výšky úrokových sadzieb. Považuje za logické, že veriteľ má nárok na vrátenie všetkých nárokov ku dňu mimoriadneho odstúpenia od zmluvy a následne na zaplatenie úrokov z omeškania z tejto sumy, ak nebola vrátená. V tomto smere je potrebné aj vykladať jednotlivé ustanovenia zákonnej úpravy zmluvy o úvere, z ktorého je zrejme právo veriteľa na zaplatenie úrokov od poskytnutia prostriedkov do ich vrátenia, ale tento vzťah musí byť limitovaný existenciou a trvaním zmluvného vzťahu, t.j. zmluvné plnenia nemožno požadovať potom,

čo zmluva zanikla či už výpoveďou, odstúpením alebo uplynutím času. Dodal, že sú mu známe viaceré rozhodnutia odvolacích súdov ohľadom priznávania úrokov z úveru po zosplatnení, právne závery v nich obsiahnuté nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Je zrejmé, že problematika v danej veci je všeobecne súdmi riešená odlišne, teda v rozhodovacej praxi súdov neprevláda v tejto otázke jednotný právny názor. Poukazujúc na stanovisko č. 1/2019, prijatého občianskoprávnym kolégiom Krajského súdu v Bratislave podľa § 17 ods. 3 písm. a/ zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, má za to, že v rámci naplnenia princípu právnej istoty a dôvery v spravodlivé súdne konanie, bolo potrebné rozhodnúť v súlade s jeho závermi. Celkovo priznal žalobcovi sumu 4.698,48 € pozostávajúcu z istiny vo výške 3.531,06 €, úroku z úveru vo výške 1.036,02 €, poplatkov vo výške 78,56 € a úrokov z omeškania vo výške 52,84 €.

3.2. Žalovanému uložil aj sankciu v dôsledku nesplnenia povinnosti riadne a včas v podobe úrokov z omeškania, keď sa s plnením peňažného dlhu dostal do omeškania, z dôvodu ktorého priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 52,84 € (vyčíslený z jednotlivých omeškaných splátok do zosplatnenia a po zosplatnení zo sumy istiny) za obdobie od 7.10.2013 do 29.9.2016 vo výške 5 % ročne do 7.2.2014 a vo výške 1 % ročne i kontinuálne úroky z omeškania vo výške 1% ročne z nezaplatených 3.531,06 € od 30.9.2016 do zaplatenia. Výška žalobcom uplatnených úrokov z omeškania je nižšia ako úroková sadzba určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky ku dňu 19.5.2015 (deň nasledujúci po nadobudnutí účinnosti odstúpenia od zmluvy), preto priznal žalobcovi úroky z omeškania tak ako si ich uplatnil.

3.3. Výrok o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, ods. 2, § 262 ods. 1 C.s.p. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z uplatnenej sumy, vrátane vyčísleného úroku z úveru. Uviedol, že predmetom konania bolo zaplatenie sumy 5.648,80 € (istina, vyčíslené zmluvné úroky a vyčíslené úroky z omeškania, poplatky), žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 4.698,48 € (istina, čiastočne úroky z úveru, čiastočne poplatky a úroky z omeškania), t.j. 83,10 % a v časti o zaplatenie sumy 950,32 € bol úspešný žalovaný, t.j. 16,82 % (neúspech žalobcu je úspechom žalovaného), potom žalobca bol úspešný v pomernej časti 66,36 % (83,10 % - 16,82 %); o výške trov rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia.

4. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku o trovách konania, podal včas odvolanie žalobca dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/, h/ C.s.p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Poukázal na to, že predmetom konania bol uplatnený nárok veriteľa zo zmluvy o poistenom OTP Refinanc exprese zo dňa 10.5.2013, č. XXX/XXXX/XXSU, na uhradenie nesplateného úveru, príslušenstva predstavujúceho úrok z omeškania a zmluvný úrok. Uzatvoril so žalovaným zmluvu riadiacu sa ustanovením § 497 Obchodného zákonníka s odkazom na ustanovenia § 502 ods. 1, § 369 Obchodného zákonníka i § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Má za to, že z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka nepochybne vyplýva, že úrok z úveru dojednaný v zmluve o úvere predstavuje cenu peňažných prostriedkov, ktoré poskytovateľ úveru prenecháva do dispozície tomu, kto úver prijíma za dohodnutú dobu a ustanovenia § 369 Obchodného zákonníka, že úrok z omeškania je sankcia za to, že dlžník je v omeškaní so splatením peňažného záväzku z poskytnutého úveru. Za nesprávne považuje právne závery súdu prvej inštancie ohľadne nároku veriteľa na úhradu zmluvných úrokov za obdobie po dátume predčasnej splatnosti celého úveru v dôsledku porušenia zmluvných povinností dlžníkom. Z ustanovení § 369 Obchodného zákonníka a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zákonný úrok s omeškania je absolútne odlišným inštitútom od inštitútu zmluvného úroku. Z citovaných ustanovení je potrebné vyvodiť záver, že ak je dlžník v omeškaní so splnením svojej povinnosti riadne a včas zaplatiť úver alebo úroky, dostane sa do omeškania so zaplatením úveru alebo úrokov. Pretože ide o dva úplne rozdielne inštitúty, je nevyhnutné vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. V samotnej úverovej zmluve alebo samostatnej dohode si môžu zmluvné strany dohodnúť, že budú úrok a úrok z omeškania kombinovať, ako aj to, že pre prípad omeškania so splácaním úveru dohodnú zvýšený úrok z úveru oproti pôvodne dohodnutému úroku z úveru, ktorý má dlžník platiť, ak úver spláca v dohodnutých splátkach. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov, zmluvné strany nedohodnú inú sadzbu úrokov platí, že aj za dobu po splatnosti úveru sú úroky v rovnakej výške aké boli do splatnosti úveru. Ak je dlžník v omeškaní so zaplatením úroku z úveru, je povinný z oboch týchto dlžných súm platiť úrok z omeškania. Konštatoval, že

základ ním uplatneného nároku na úhradu úrokov nielen do doby splatnosti úveru, ale do doby vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, t.j. aj po splatnosti celého úveru je dôvodný. Uplatnenie nároku na úhradu úrokov z úveru aj za obdobie po zosplatnení úveru nie je navyšovaním úrokov z omeškania tak ako to nesprávne hodnotil súd prvej inštancie (obdobne vo veci rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 10.6.2015, sp.zn. 1 Co 43/2014. Poukázal na to, že zákonný úrok z omeškania je ako samostatný inštitút upravený v druhej hlave, treťom oddiele Občianskeho zákonníka označenom ako „Zmeny v obsahu záväzkov“. V predmetných ustanoveniach Občianskeho zákonníka je inštitút zákonného úroku z omeškania charakterizovaný ako dôsledok, resp. sekundárna povinnosť dlžníka, ktorá vzniká ako následok jeho omeškania a existuje popri primárnej nesplnenej dojednanej povinnosti, teda aj keď ide o nesplnenie povinnosti uhradiť istinu poskytnutého úveru a keď ide o nesplnenie povinnosti uhradiť odplatu. Jediným prípadom, kedy právny predpis výslovne vylučuje existenciu nároku na úrok z omeškania, je existencia nároku na zaplatenie poplatku z omeškania (priamo v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník v žiadnom svojom ustanovení ďalej výslovne nezakazuje kumulovanie týchto nárokov, práve naopak takýto postup veriteľa výslovne predpokladá existenciou ustanovenia § 521 Občianskeho zákonníka, v ktorom zákonodarca použil širší pojem „dlh, nie užší pojem splatná istina, čo nasvedčuje uvedenému právnomu názoru, že pre prípad omeškania možno dojednať povinnosť dlžníka hradiť zmluvný úrok i úrok z omeškania. Zmena obsahu záväzkov v podobe omeškania dlžníka predstavuje vo svojej podstate modifikáciu záväzku- rozšírenie záväzku (primárny záväzok popri ktorom vznikne sekundárny záväzok) a za žiadnych okolností nemôže zmena záväzku podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka spôsobiť zánik časti primárneho záväzku, nakoľko by sa tým dosiahol stav, ktorým by dlžník v omeškaní získal oproti riadne platiacemu dlžníkovi neprimeranú výhodu v podobe zániku záväzku platiť odplatu za poskytnutý úver. V právnej teórii a judikatúre je zmluvný úrok definovaný ako cena peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk a práve absentujúci zisk pokrýva veriteľovi zmluvný úrok splácaný v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Aj z uvedenej definície zmluvného úroku možno vyvodiť, že nárok na zmluvný úrok existuje a vzniká aj po splatnosti dlhu, pretože aj v čase po splatnosti dlhu platí predpokladaný stav, že veriteľ obetoval na úkor dlžníka v omeškaní svoju príležitosť tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk a práve absentujúci zisk v čase omeškania dlžníka pokrýva veriteľovi zmluvný úrok, nie zákonný úrok z omeškania charakterizovaný ako sankcia. Aplikačná prax súdov sa síce zaoberala otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, t.j. popri úrokoch z omeškania, avšak rozhodovacia prax nie je v tejto právnej otázke konštantná. Existujú mnohé názory, podľa ktorých dispozitívna norma neobmedzuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov a kým úroky z omeškania sú sankciou, tak úroky sú odmenou za užívanie peňazí, preto ich je potrebné platiť až do ich vrátenia. Rovnaký záver vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.7.2017, sp.zn. 17 Co 355/2016 s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/98 a

rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27.6.2007, sp.zn. 33 Odo 657/2005, ktorý sa v odôvodnení zaoberal práve zmluvnými úrokmi (podľa § 658 Občianskeho zákonníka) dojednanými v súvislosti so zmluvou o pôžičke. Dohoda zmluvných strán o platení úrokov za úver aj po splatnosti v žiadnom prípade nespôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, keďže reálne navýšenie ceny za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po splatnosti úveru je dôsledkom predĺženia doby užívania týchto finančných prostriedkov na strane spotrebiteľa. Uvedený mechanizmus považuje za rovnocenný vo vzťahu k veriteľovi i dlžníkovi. V danom prípade bola medzi sporovými stranami uzatvorená písomná úverová zmluva, platnosť ktorej nebola spochybnená (ani len čiastočne) ani jednou zo sporových strán, ani súdom. Pre učenie práv a povinností zmluvných strán je potrebné vychádzať prioritne z obsahu zmluvy a zásady zmluvnej slobody, ktorá je zásadou súkromného záväzkového práva. Pre určenie práv a povinností zmluvných strán je tak dôležitý obsah uzatvorenej zmluvy, pokiaľ ide o platné dojednanie. K porušeniu práva na spravodlivý proces uviedol, že z judikatúry Európskeho súdu

pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňajú právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatnení. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký ktorý je bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Má za to, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom neodôvodnil prečo zamietol jeho nárok na zaplatenie úrokov po splatnosti pohľadávky, pričom za dostatočné nepovažuje ani odôvodnenie obsiahnuté v bode 28. a nasl. odôvodnenia napadnutého rozsudku, nakoľko v tejto časti prvoinštančný súd poukázal len na závery rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6 Co 190/2014, pričom pri posudzovaní zisteného skutkového stavu opomenul svoju povinnosť aplikovať relevantné ustanovenia hmotného a procesného práva týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv a spotrebiteľských sporov, aj keď konštatoval, že považuje za logické, že veriteľ má nárok na vrátenie všetkých nárokov ku dňu mimoriadneho odstúpenia od zmluvy, uvedená skutočnosť však sama o sebe nespôsobuje neplatnosť zmluvy v časti odplaty za poskytnutie úveru (aj úrokov po splatnosti). Iba zo samotného konštatovania súdu prvej inštancie s odkazom na rozhodnutie iného súdu, bez odkazu na konkrétne ustanovenie Občianskeho zákonníka, nemožno zamietnuť uplatnený nárok. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že prvoinštančný súd sa nezaoberal ďalšími zmluvnými podmienkami a neskúmal či sa táto podmienka, ktorá mu priznáva nárok na zaplatenie úrokov po splatnosti netýka hlavného predmetu plnenia, primeranosti ceny, resp. či bola vyjadrená jasne, určito a zrozumiteľne. Skutočnosť, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné jednoznačne a nepochybné zistiť akú právnu normu súd prvej inštancie aplikoval na zistený skutkový stav, má za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

Poukázal na to, že procesné predpisy upravujú obsahové náležitosti rozsudku kogentne, jednoznačne a striktnie, pričom sa kladie najväčší dôraz práve na odôvodnenie, a to v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Prvoinštančný súd právne posúdil vec tak, že poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Nitre a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ale takýto postup má za následok vznik stavu, že predmetné dojednanie ostalo aj naďalej v platnosti (nebol konštatovaný nedostatok vôle, obchádzanie zákona, rozpor s dobrými mravmi či neprijateľnosť podmienky) a napriek tomu bol na základe tohto dojednania jeho nárok zamietnutý. Má za to, že určitá nerovnováha bez prítomnosti iných okolností vyžadovaných zákonom ešte sama o sebe nemá za následok neplatnosť dojednania a následné zamietnutie uplatneného nároku. Obdobne vo veci rozhodol aj Krajský súd Žilina rozsudkom zo dňa 31.1.2017, sp.zn. 11 Co 12/2017. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie riadne neodôvodnil aj nepriznanie ním uplatneného nároku na poplatok za upomienky s poukazom na bod 22. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Domnieva sa, že ak ako dodávateľ koncipoval zmluvu o úvere a všeobecné obchodné podmienky v súlade s osobitnými predpismi, jasne, určito a zrozumiteľne, nevyužívajúc lesť, ani nezneužívajúc zásadu čestnosti a zvyklostí pri poskytovaní úverov i pre priemerného spotrebiteľa. Priemerný spotrebiteľ je dnes vymedzený dobre známou formulou „Gut Springheide.“ Súdny dvor Európskych spoločenstiev zdefinoval priemerného spotrebiteľa ako „v rozumnej miere pozorného a opatrného, bez nariadenia znaleckého posudku, či prieskumu verejnej mienky.“ V zmysle judikatúry Európskeho súdneho dvora bola táto „definícia“ prenesená aj do sekundárneho práva Európskej únie, konkrétne do smernice o nekalých obchodných praktikách, kde v bode 18 preambuly je stanovené, že „V súlade so zásadou proporcionality a z dôvodu umožnenia účinného uplatňovania zmysľanej ochrany, vzala táto smernica za kritérium priemerného spotrebiteľa, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov, ako ho vykladal Súdny dvor (...). Žalovaný mal v čase podpisu zmluvy vedomosť o výške poplatku za upomienku, ktorý účtuje v prípade omeškania dlžníka s niektorou splátkou, ktorá bola stanovená jednoznačne a transparentne. Má za to, že dojednanie o výške poplatku za upomienky 25,- € nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože s vyhotovením

upomienky, evidenciou dlžníka v systéme až po jej zaslanie v sebe zahŕňa administratívnu agendu, ktorá je jednoznačne v záujme samotného spotrebiteľa (upozornenie na omeškanie s úhradou dlžnej splátky), nie len poštovné. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 19.1.2017, sp.zn. ÚS 3308/16 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 28.6.2000, sp.zn. 23 Cdo 2060/2013. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa neho nespĺňa zákonom vyžadované náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku a nemožno ho považovať za presvedčivé a preskúmateľné. Odvolaciemu súdu preto navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolanie nepodal.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. januára 2021; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

7. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

8. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktoré by musel odvolací súd prihliadať.

9. Odvolací súd sa stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie o nepriznaní zmluvného úroku žalobcovi po zosplatnení úveru (časť žalobca vyčíslil na sumu 900,32 € za obdobie od 19.5.2015 do 29.9.2016 a časť žiadal priznať vo výške 18,10 % zo sumy 3.531,06 € od 30.9.2016 do zaplatenia), keď správne vyhodnotil, že v posudzovanej veci ide o spotrebiteľský zmluvný vzťah, pretože žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (v zmluve je identifikovaný údajmi typickými pre nepodnikateľa, t.j. menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom) zmluvu o poistenom OTP REFINANC EXPRESE dňa 10.5.2013, č. XXX/XXXX/XXSU (č.l. 15 spisu), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 3.600,- €, ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 83 mesačných splátkach po 78,52 € za 1. až 82. splátku a 83. splátku vo výške 78,- €, s prvou splátkou splatnou dňa 6.7.2013, poslednou splátkou splatnou dňa 6.5.2020, kedy bola dohodnutá aj konečná splatnosť úveru; úver bol poskytnutý za pevnú úrokovú sadzbu vo výške 17,30 % ročne, ročná priemerná miera nákladov bola vo výške 22,97 % a celkovo mal žalovaný zaplatiť sumu 6.784,13 €. Žalobca oznámil žalovanému listom zo dňa 9.4.2015 vyhlásenie úveru za predčasne splatný, s účinnosťou v 10. deň odo dňa doručenia výzvy, ktorú si žalovaný neprevzal v odbernej lehote (zásielka sa vrátila žalobcovi dňa 7.5.2015). Prvoinštančný súd potom správne aplikoval na danú vec aj príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku a zákone o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

10. Nebolo možné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu, že má nárok na zaplatenie úroku po zosplatnení úveru, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil, že uplatnenie jeho nároku na úhradu úrokov z úveru je navyšovaním úrokov z omeškania, pretože súd prvej inštancie vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil prečo nie je možné v predmetnej veci priznať žalobcovi úrok po zosplatnení úveru

s poukazom na rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje. Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.9.2015, sp.zn. 6 Co 587/2015, z odôvodnenia ktorého vyplýva, keďže tento stav netrvá (stav trvania záväzku pred zosplatením úveru), je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním dlžníka (spotrebiteľa) a súčasne predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. K predčasnému zosplateniu záväzku došlo konaním veriteľa. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa ustanovenia § 52, resp. § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3, § 3a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie ustanovenia § 3a ods. 2 uvedeného nariadenia, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odvolací súd odkazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012, sp.zn. IV. ÚS 476/2012, v ktorom ústavný súd konštatoval, že považuje za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď po zosplatení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru, keď rovnako aj podľa stanoviska občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave č. 1/2019, na ktoré poukázal prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, má veriteľ právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

11. Žalobca vo svojom odvolaní poukázal na rozhodnutia krajských súdov, ktoré sú v jeho prospech a podľa ktorých má dlžník platiť úroky z úveru až do doby skutočného vrátenia úveru, ale podľa konštantnej judikatúry slovenských súdov (napríklad rozsudky Krajského súdu Bratislava zo dňa 28.3.2018, sp.zn. 6 Co 56/201824; Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.10.2018, sp.zn. 5 Co 304/2017; Krajského súdu Trenčín zo dňa 25.10.2018, sp.zn. 19 Co 70/2018; Krajského súdu Žilina zo dňa 25.6.2019, sp.zn. 5 Co 337/2018; Krajského súdu Trnava zo dňa 4.9.2019, sp.zn. 24 Co 104/2019), má dlžník povinnosť zaplatiť úroky z úveru len do zosplatenia úveru. Odvolací súd dodáva, že odpoveď na spornú otázku, či je možné priznať banke úrok po zosplatení úveru doteraz nedala najvyššia súdna autorita, tak odvolací súd dôvodí, že rozhodnutia odvolacích súdov, na ktoré žalobca poukazoval vo svojom odvolaní, nemožno aplikovať a pri rozhodnutí z nich vychádzať. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 12.12.2013, sp.zn. IV. ÚS 697/2013, v ktorom ústavný súd poukázal na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva Beian v. Rumunsko (č. 1) zo dňa 6.12.2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo

rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

12. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní, že súd prvej inštalácie riadne neodôvodnil nepriznanie mu uplatneného nároku na poplatky za upomienky a v tejto časti vec aj nesprávne právne posúdil, pretože v bode 22. prvoinštančný súd riadne odôvodnil z akého dôvodu nepriznal žalobcovi sumu 50,- € , ktorú si uplatnil titulom nákladov za dve upomienky (á 25,- €) zasielaných žalovanému, s ktorým odôvodnením súhlasí a dodáva, že pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Spotrebiteľ dobromyseľne uzatvára zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník (profesionálne znalý podnikateľ) dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality. Spotrebiteľ sa ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb dodávateľa a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav. Je všeobecne známe, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, pričom podmienky často ani nie sú individuálne dojednané v zmluve, ale v osobitných zmluvných dojednaniach, ktoré sú predtlačené a ktorých obsah spotrebiteľ ovplyvniť vôbec nemohol. Nejde o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, poplatky sú súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravenej dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. V danej veci žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom sankcie a poplatky ovplyvniť, nakoľko ako spotrebiteľ si ich osobitne nevyjednal. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto zmluvnej podmienky. Odvolací súd poukazuje odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.5.2017, sp.zn. 2 Co 133/2016, ktorý vo vzťahu k poplatkom a upomienkam uviedol, že upomienka, nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Zmyslom upomienok je upozornenie a súčasne výzva pre dlžníka, aby si (dodatočne) splnil svoju povinnosť, s plnením ktorej je v omeškaní. Ich účelom by nemalo byť získavanie majetkového prospechu vo forme akejkoľvek „finančnej sankcie“ voči spotrebiteľovi ako dlžníkovi, ktorý by prinášal majetkový prospech dodávateľovi. Možné náklady spojené s ich vyhotovením a zaslaním sú nepochybne nižšie, než uplatňované poplatky za výzvy a upomienku. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi.

13. Z obsahu spisu nevyplýva, že by boli poplatky za upomienky so žalovaným výslovne dojednané. Žalobca v žalobe ani netvrdil za aké porušenie a kedy boli žalovanému poplatky účtované, keď nepreukázal individuálne dojednanie týchto poplatkov, ani že by týmto poplatkom zodpovedalo nejaké reálne protiplnenie, preto ich dojednanie spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľné v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čoho následkom je ich absolútna neplatnosť (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.5.2014, sp.zn. 9 Co 350/2012, v ktorom bolo konštatované, že zastáva

názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napríklad úroky z omeškania nad limit podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obdobného charakteru je zrejмый vlastný ekonomický záujem navrhovateľa - banky. Na poplatok spojený s výzvou alebo upomienkou na zaplatenie dlžnej čiastky, nemá navrhovateľ - banka zákonný nárok, keďže poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odplate) za poskytnutý úver (úrok z úveru). Podľa odvolacieho súdu je v účtovaní takýchto poplatkov navyše citeľná snaha žalobcu o minimalizovanie nevyhnutnosti vlastných pohľadávok a navyšovanie konečného finančného zaťaženia spotrebiteľa neplniaceho si svoje záväzky, a to v rozpore s účelom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv obsahujúcej najmä v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky), predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie banky - navrhovateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi (v danom prípade vo vzťahu k žalovanej) ako poškodzujúce. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

14. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou žalobcu, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa zákonom vyžadované náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku a tak ho nemožno považovať za presvedčivé a preskúmateľné, pretože súd prvej inštancie sa dôsledne riadil ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p., keď z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je možné zistiť čoho sa žalobca domáhal, ako sa vyjadril žalovaný (k žalobe sa nevyjadril), aké skutočnosti tvrdil žalobca a aké dôkazy označil. Prvoinštančný súd riadne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, aj ako vec právne posúdil a preto nie je možné napadnutý rozsudok považovať za nepreskúmateľný. Odvolací súd poukazuje na to, že do práva na spravodlivý proces nepatrí ani to, aby súd dal sporovým stranám odpoveď na všetky jej nastolené otázky, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je ale nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Nebolo preto možné sa stotožniť s tvrdením žalobcu, že mu súd prvej inštancie riadnym neodôvodnením napadnutého rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

16. Žalobca podal odvolanie voči napadnutému rozsudku aj do výroku o trovách konania, avšak toto odvolanie vo vzťahu k tomuto výroku vôbec neodôvodnil. Odvolací súd ale zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 66,36 % podľa § 388 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 66,36 %, pretože súd prvej inštancie síce správne aplikoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania ustanovenia § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 1 C.s.p., ale nesprávne priznal žalovanému náhradu trov konania,

namiesto priznania nároku na náhradu trov konania. Odvolací súd dodáva, že rozhodovanie o náhrade trov konanie má dve samostatné fázy; prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, o ktorom rozhodne súd bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; druhou fázou je rozhodovanie súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhoduje o výške náhrady trov konania samostatným uznesením po právoplatnosti skončenia veci.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

19. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).